

THESINGE – GEREFORMEERDE KERK

De geschiedenis van de gereformeerde kerk van Thesinge gaat terug naar de tweede helft van de negentiende eeuw, een roerige tijd in de kerkgeschiedenis van het Groningse platteland. In Ulrum had in 1834 onder de bezielende leiding van ds. Hendrik de Cock de Afscheiding plaatsgevonden. In steeds meer dorpen en plaatsen zochten de Afgescheidenen nieuwe mogelijkheden om samen te 'kerken': eerst vaak in besloten kring bij particulieren aan huis, later in een eigen kerk. Zo ook in Thesinge. De eerste kerkenraadsnotulen dateren van 1836 en in 1840 werd een particulier huis aangekocht en als kerk ingericht. Deze ruimte voldeed uiteindelijk niet meer en in 1876 werd een vergunning aangevraagd voor een nieuw te bouwen kerk en pastorie nabij de Thesinger Til. Onder protest van de hervormde gemeente werd deze vergunning verleend op voorwaarde dat de nieuwe kerk gebouwd zou worden op een afstand van ruim 100 meter van de Hervormde kerk en op 10 meter vanaf de openbare weg. De bouw van de kerk werd gegund aan de plaatselijke timmerman Riekel Kluin. De gereformeerde kerk van Roodeschool (1871) heeft waarschijnlijk als voorbeeld gediend voor het exterieur van de kerk terwijl het interieur duidelijke verwantschap vertoont met de Hervormde kerk van Thesinge. De eerst vrijstaande pastorie vlak naast de kerk is eveneens van zijn hand. Details in het interieur van de kerk, zoals trapleuningen en driehoeksvormen, komen terug in het interieur van de pastorie. Tegenwoordig zijn pastorie en kerk met elkaar verbonden door het voormalige koetshuis, nu verbouwd. In de voortuin van de pastorie staat een monumentale kastanjeboom, mogelijk net zo oud als de kerk.

Het rechthoekige kerkgebouw is grotendeels opgetrokken in schone baksteen en gedekt met geglazuurde Friese golfpannen. De gevel is in vier vlakken verdeeld door gepleisterde lisenen, vier verticale en een horizontale tussen de binnenste twee lisenen. In de horizontale lijst zit een stichtingssteen met het jaartal 1876 en een deel van de tekst van Jakobus 1:21: *'ontvangt met zachtmoedigheid het Woord, dat in u geplant wordt, hetwelk uw zielen kan zaligmaken'*. In de, door een brede gestucte lijst geaccentueerde ingangstravee zit een dubbele deur onder een halfrond bovenlicht. Het bovenlicht heeft een glas-in-lood raam in de vorm van een gestileerde rijzende zon. In de geveltop zit een fors roosvenster omlijst door een ring van pleisterwerk; het gietijzeren maaswerk is samengesteld uit cirkels van verschillende grootte. De middentravee wordt bekroond door een vierkante, opengewerkte dakruiter met ingesnoerde spits. De windvaan op de spits heeft de vorm van een trompetterende engel.

Het interieur is wit en sober met een inventaris deels uit de 19e en deels uit de 20e eeuw. De overwelling is van hout met trek balken op consoles. De inrichting is symmetrisch opgezet met een centrale plaats voor het orgel aan de westzijde en voor de kansel aan de oostzijde. De kansel heeft een zwevende kuip met panelen van zwart glas. Er is een doophek met lezenaar en gietijzeren kronen. Aan weerszijden van de kansel staan twee elegante, overhuifde herenbanken voorzien van frontons. Het bankenplan bestaat uit drie rijen houten banken. De doopvont, met een uitschuifbaar bakje voor giften, is uit de jaren '20. Tegen de westkant rust de orgelgalerij op gemarmerde houten kolommen; de galerij, met twee rijen houten banken, loopt over de volle breedte van de westwand. Op de galerij staat een mechanisch orgel met een neobarok front; het is gebouwd in 1917 door de firma P. van Dam onder advies van Marten Eertman, een lokale herbergier uit Noordwolde. Het front heeft drie torens, de buitenste worden bekroond door grote barokke vazen en de centrale toren draagt een engel met een bazuin in de handen. In 1975 zaagde J.P. Vos de Violon 8ⁱ af tot een Quint. Op het registerplaatje staat nog altijd Violon vermeld.